

Sygn. akt I C 693/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2018 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku, I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Daria Ratymirska

Protokolant: p.o. prot. sąd. Zbigniew Klepacki

po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 2018 roku w Kłodzku

na rozprawie

sprawy z powództwa R. K.

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda R. K. kwotę 20.397,74 zł (dwadzieścia tysięcy trzysta dziewięćdziesiąt siedem 74/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 14.10.2017 r. do dnia zapłaty;

II. dalej idące powództwo oddala;

III. rozstrzyga, że koszty procesu, który powód wygrał w 84|%, będą stosunkowo rozdzielone, pozostawiając szczegółowe rozliczenie referendarzowi sądowemu

IV. nakazuje uiścić stronie pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kłodzku kwotę 233,60 zł tytułem wydatków poniesionych w postępowaniu tymczasowo przez Skarb Państwa;

V. nakazuje ściągnąć tytułem wydatków poniesionych w postępowaniu tymczasowo przez Skarb Państwa od powoda z zasądzonego w punkcie I roszczenia kwotę 44,50 zł;

(...)

UZASADNIENIE

R. K. wniósł pozew przeciwko Towarzystwu (...) S.A. w W. o zapłatę kwoty 24.242,01 zł, tytułem odszkodowania z odsetkami ustawowymi od kwoty 14792,01 zł (której domagał się, tytułem kosztów naprawy samochodu, uszkodzonego w wypadku z dnia 3.04.2017r.) od dnia 6 maja 2017r., od kwoty 350 zł kosztów prywatnej kalkulacji szkody) od dnia 13.10.2017r., od kwoty 9100 zł (tytułem kosztów najmu pojazdu zastępczego) od dnia 13.10.2017r. do dnia zapłaty.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa, zarzucając, że dotychczas wypłacone odszkodowanie jest adekwatne do wysokości szkody. Odnośnie zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego, podniosła, że w adekwatnym związku przyczynowym ze szkodą pozostaje tylko ten czas najmu, który był konieczny i wystarczający do naprawy uszkodzeń pojazdu. Zarzuciła, że powód nie wykazał, aby konieczne było naprawianie pojazdu przez 46 dni. Jej zdaniem wystarczający na naprawę był okres 6 dni i zarazem sprzeciwiła się liczeniu tego okresu dopiero od dnia otrzymania

odszkodowania. Pozwana sprzeciwiła się także żądaniu, z tytułu zwrotu kosztów wykonania prywatnej kalkulacji szkody, podnosząc, że było to zbędne, a powód mógł ewentualnie domagać się zwrotu kosztów naprawy na podstawie przedstawionych rachunków za naprawę.

Bezspornym było, że dotychczas strona pozwana wypłaciła powodowi kwotę 53583,55 zł, tytułem kosztów naprawy samochodu marki V. (...) nr rej. (...), uszkodzonego w wypadku z dnia 3.04.2017r., i kwotę 7000 zł, tytułem zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego za 20 dni, licząc 350 zł za dobę. Sprawca wypadku ubezpieczony był u strony pozwanej od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Kwestia odpowiedzialności strony pozwanej za skutki wypadku nie była sporna. Powód domagał się dopłaty do odszkodowania, tytułem kosztów naprawy samochodu (14.792,01 zł) w oparciu o prywatną kalkulację, sporządzoną przez rzeczoznawcę M. K., wg którego wartość szkody wyniosła 68.375,56 zł; dopłaty do odszkodowania, tytułem kosztów najmu pojazdu zastępczego (9100 zł), tj. za okres 46 dni, oraz zwrotu kosztów sporządzenia prywatnej kalkulacji szkody (350 zł) w oparciu o dołączoną fakturę, wystawioną przez rzeczoznawcę M.K..

Sąd ustalił:

W rozmowie telefonicznej w dniu 5.04.2017r., podczas której powód zgłosił szkodę pozwanemu Zakładowi, poinformowano powoda, że w razie potrzeby skorzystania z pojazdu zastępczego, może zgłosić taką prośbę do pozwanego Zakładu za pośrednictwem infolinii, a wtedy zostanie zlecona organizacja pojazdu zastępczego o podobnych parametrach, co uszkodzony, zastrzegając weryfikację kosztów w przypadku skorzystania z usług podmiotów zewnętrznych, jednocześnie dopuszczono możliwość najmu zewnętrznego w stawce do 350 zł za dobę.

Dowód:

nagranie rozmowy na płycie CD (k-178);

zeznania powoda (k-183v.).

Powód wynajął samochód zastępczy, bez pośrednictwa pozwanej, na okres od 5.04.2017r. do 20.05.2017r., za cenę 350 zł za dobę, płacąc z tego tytułu łącznie 16.100 zł. Przystąpił do naprawy uszkodzonego w wypadku samochodu po otrzymaniu od strony pozwanej bezspornej kwoty odszkodowania.

Dowód:

umowa najmu (k-107-108)

oświadczenie wynajmującego W. K. (k-109)

zeznania powoda (k-183v.).

Po wypłacie przez pozwaną odszkodowania w kwocie 47.556,02 zł, powód zlecił wykonanie prywatnej kalkulacji kosztów naprawy rzeczoznawcy M. K., który oszacował szkodę na 68.375,56 zł. Za wycenę kosztów naprawy powód zapłacił 350 zł.

Dowód:

kalkulacja szkody M.K. (k-96 i nast., 119 i nast.)

faktura nr (...) (k-106)

zeznania powoda (k-183v.).

Pismem z dnia 27.09.2017r., doręczonym w dniu 29.09.2017r., powód wezwał pozwaną do zapłaty w terminie 14 dni kwoty 37.269,54 zł, jako dopłaty do odszkodowania, tytułem kosztów naprawy samochodu, dopłaty do

odszkodowania za najem pojazdu zastępczego oraz tytułem kosztów sporządzenia prywatnej wyceny szkody. Strona pozwana przyznała powodowi dopłatę w kwocie 6027,53 zł, tytułem kosztów naprawy.

Dowód:

pismo powoda z dn. 27.09.2017r. (k-110-114)

pismo pozwanej z 24.10.2017r. (k-115-118).

Koszt naprawy uszkodzonego w wypadku z dnia 3.04.2017r. w.w. samochodu powoda, tj. przywrócenia go do takiego stanu jak przed wypadkiem pod względem technicznym, bezpieczeństwa oraz estetyki i trwałości części zamiennych - wg technologii przewidzianej przez producenta samochodu z użyciem części oryginalnych klasy O oraz części zamiennych jakości (...) i średniej stawki roboczogodziny w warsztatach rzemieślniczych - wynosi 64531,29 zł.

Dowód:

opinia biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej, kosztów napraw powypadkowych T. G. (k-202 i nast., 275 i nast.).

Sąd zważył, co następuje:

Przywrócenie uszkodzonego pojazdu do stanu poprzedniego polega na doprowadzeniu do takiego stanu używalności i jakości, jaki istniał przed wypadkiem. Jeżeli wymaga to użycia nowych części i materiałów, wydatki poniesione z tego tytułu powinny być uznane jako koszty naprawienia szkody. Odszkodowanie obejmuje koszty zakupu niezbędnych nowych części i innych materiałów pod warunkiem ich konieczności i niezbędności pod względem technicznym, bezpieczeństwa oraz estetyki i trwałości części zamiennych (por. postanowienie SN z dnia 24.02.2006r., III CZP 91/05, LEX nr 180669). O przywróceniu do stanu poprzedniego można mówić, gdy stan pojazdu po naprawie pod każdym istotnym względem odpowiada stanowi samochodu sprzed wypadku, biorąc pod uwagę zarówno stan techniczny, jak i trwałość i wygląd estetyczny (por. wyrok SN z dnia 3.02.1971r., III CRN 450/70, OSNC 1971/11/205; wyrok SN z dnia 5.11.1980r., III CRN 223/80, OSNC 1981/10/186). Odszkodowanie obejmuje wszelkie celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki. W sytuacji, gdy koszty naprawy nie przekraczają wartości samochodu, jak w niniejszej sprawie, pełne odszkodowanie należy ustalić na podstawie określonych w kosztorysie kosztów naprawy. W niniejszej sprawie, jak ustalono na podstawie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej, koszt naprawy uszkodzonego w wypadku samochodu powoda wyniósł 64.531,29 zł, co odpowiada kosztom przywrócenia pojazdu do stanu poprzedniego, tj. doprowadzenia do takiego stanu używalności i jakości, jaki istniał przed wypadkiem, ze względów technicznych, bezpieczeństwa, estetyki i trwałości części zamiennych - przy użyciu oryginalnych części zamiennych o jakości O oraz dostępnych na rynku części o jakości (...) (takich samych jakościowo, ale bez logo producenta). Opinię oceniono, jako wiarygodną, jasną, pełną, sporządzoną w sposób fachowy i rzetelny, przy czym biegły w sposób wyczerpujący odniósł się do uwag stron.

Roszczenie o świadczenie należne od zakładu ubezpieczeń w ramach ustawowego ubezpieczenia komunikacyjnego odpowiedzialności cywilnej z tytułu kosztów przywrócenia uszkodzonego pojazdu do stanu pierwotnego jest wymagalne niezależnie od tego, czy naprawa została dokonana. Naprawa samochodu i rzeczywiste poniesienie kosztów z tego tytułu nie jest warunkiem koniecznym dla dochodzenia odszkodowania. Koszty naprawy, określone przez biegłego, mogą być miernikiem dla ustalenia odszkodowania należnego powodowi, niezależnie od tego, czy dokonał naprawy samochodu. Zastosowanie takiego miernika dla ustalenia wysokości odszkodowania wymaga przede wszystkim jego kompensacyjna funkcja (tak: wyrok SN z dnia 16 maja 2002r., V CKN 1273/00, LEX nr 55515). Należne powodowi odszkodowanie powinno być ustalone według zasad art. 363§3 kc w zw. z art. 361§2 kc, co oznacza, że jego wysokość ma odpowiadać kosztom przywrócenia samochodu do stanu sprzed wypadku. Gdy więc naprawa samochodu przywróci mu wartość sprzed wypadku, odszkodowanie powinno odpowiadać kosztom takiej właśnie naprawy, ustalonym przez biegłego rzeczoznawcę (tak: wyrok SA w Katowicach z dnia 29.09.2015r., I ACa 395/15, LEX nr 1842329).

Sąd zarazem podziela stanowisko Sądu Najwyższego, zawarte w wyroku z dnia 12 kwietnia 2012r. (III CZP 80/11), zgodnie z którym „zakład ubezpieczeń zobowiązany jest, na żądanie poszkodowanego, do wypłaty, w ramach odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego, odszkodowania obejmującego celowe i ekonomicznie uzasadnione koszty nowych części i materiałów, służących do naprawy uszkodzonego pojazdu. Jeżeli ubezpieczyciel wykaże, że prowadzi to do wzrostu wartości pojazdu, odszkodowanie może ulec obniżeniu o kwotę odpowiadającą temu wzrostowi“. W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2002 r. (sygn. akt I CKN 1466/99, OSNC 2003, nr 5, poz. 64) stwierdzono zarazem, że co do zasady nabywający autoryzowane części samochodowe potrzebne do naprawy uszkodzonego w wypadku pojazdu, nie ma obowiązku poszukiwać sprzedawcy, oferującego je najtaniej. Zarazem strona pozwana nie wykazała, aby wystarczającą do naprawy przedmiotowego pojazdu była kwota 53.5583,55 zł, która w świetle opinii biegłego sądowego jawi się jako istotnie zaniżona, co wskazuje, że zakład ubezpieczeń, likwidujący szkodę, nietrafnie określił rozmiar i wartość szkody.

Przyjmując zatem wysokość szkody w pojeździe, oszacowaną przez biegłego na kwotę 64.531,29 zł, uwzględniając dotychczas wypłacone już przez ubezpieczyciela odszkodowanie, zasądzono na rzecz powoda różnicę, tj. kwotę 10.947,74 zł.

Sporne było nadto, czy w zakresie szkody, podlegającej wyrównaniu przez pozwanego zakład ubezpieczeń, z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej sprawny szkody (posiadacza pojazdu mechanicznego), obok kosztów, związanych z uszkodzeniem pojazdu, mieszczą się wydatki, poniesione na sporządzenie prywatnej opinii rzeczoznawcy co do zakresu uszkodzeń i wysokości kosztów naprawy.

Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. D z.U.2013.392 ze zm.), z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia. Zgodnie z art. 822 k.c., przedmiotem umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej jest przejęcie przez zakład ubezpieczeń odpowiedzialności za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiadałby ubezpieczający. Ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu (art. 35 powołanej ustawy). Zakres odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za powstałą szkodę jest uzależniony od zakresu odpowiedzialności ubezpieczonego - posiadacza lub kierującego pojazdem. Zakład ubezpieczeń zamiast niego naprawia wyrządzone szkody. Odszkodowanie ubezpieczeniowe ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem. Jego wysokość winna odpowiadać wysokości odszkodowania należnego od ubezpieczonego na podstawie ogólnych zasad odpowiedzialności, zgodnie z zasadą pełnego odszkodowania. Poszkodowany jest uprawniony do odszkodowania w pełni pokrywającego szkodę wyrządzoną ruchem pojazdu mechanicznego. Co do zasady, odszkodowanie obejmuje także koszty ekspertyzy, wykonanej na zlecenie poszkodowanego przez rzeczoznawcę z zakresu techniki samochodowej, jeżeli skorzystanie z fachowej konsultacji pozwoli ustalić właściwy rozmiar szkody, przekraczający pierwotną wycenę, dokonaną w postępowaniu likwidacyjnym przez stronę pozwaną, na której spoczywał obowiązek prawidłowego wyliczenia szkody już w wyniku jej zgłoszenia przez powoda.

Strona pozwana, odpowiedzialna za szkodę, zobowiązana była zwrócić poszkodowanemu powodowi wszelkie celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki, poniesione w celu przywrócenia poprzedniego stanu uszkodzonego pojazdu. Odszkodowanie obejmuje także koszty ekspertyzy, wykonanej na zlecenie powoda przez rzeczoznawcę z zakresu techniki samochodowej, w kwocie 350 zł. Skorzystanie z fachowej konsultacji pozwoliło powodowi ustalić rozmiar szkody, przekraczający pierwotną wycenę, dokonaną przez stronę pozwaną w postępowaniu likwidacyjnym. Okoliczność, że pozwana nietrafnie określiła rozmiar szkody, zaniżając jej wartość, znalazła potwierdzenie w opinii, sporządzonej przez biegłego sądowego. Taka konsultacja wywołała wydatki w kwocie 350 zł. Są to wydatki, poniesione w następstwie zdarzenia szkodzącego, które by nie powstały bez tego zdarzenia, prowadzące do

powypadkowego zmniejszenia majątku poszkodowanego, czyli straty. Pomędzy poniesieniem przez powoda tego wydatku a wypadkiem zachodzi normalny związek przyczynowy, przy czym koszt ten był uzasadniony i konieczny w celu określenia prawidłowo rozmiaru szkody (por. uchwała SN z dnia 18.05.2004r., III CZP 24/04, OSNC 2005/7-8/117; wyrok SA w Poznaniu z dnia 22.12.2014r., I A Ca 911/14, LEX nr 1665117). Na pozwanym spoczywał obowiązek prawidłowego wyliczenia szkody już w wyniku jej zgłoszenia przez powoda. Nierzetelne działanie w tym zakresie, wskazuje, że koszty poniesione przez powoda, w celu ustalenia rzeczywistej wartości szkody – wyższej, niż ustalenia pozwanego zakładu – były uzasadnione i konieczne dla prawidłowej likwidacji szkody. Kosztorys naprawy, wykonany na zlecenie zakładu ubezpieczeń, nie pozwalał na wykonanie naprawy w sposób zgodny z technologią producenta i przywrócenie pojazdowi walorów w zakresie bezpieczeństwa, estetyki i komfortu jazdy.

Należność dochodzona w pozwie obejmowała ponadto różnicę między kosztami wynajmu samochodu zastępczego, naliczonymi przez powoda, a wysokością odszkodowania, wypłaconego przez pozwanego ubezpieczyciela.

Poszkodowanemu przysługiwał wybór odpowiedniego podmiotu, oferującego wypożyczenie auta zastępczego. W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2002 r. (sygn. akt I CKN 1466/99, OSNC 2003, nr 5, poz. 64) stwierdzono, że co do zasady nabywający autoryzowane części samochodowe potrzebne do naprawy uszkodzonego w wypadku pojazdu - nie ma obowiązku poszukiwać sprzedawcy, oferującego je najtaniej. Także więc w zakresie wynajmu pojazdu zastępczego, powód nie miał obowiązku poszukiwać podmiotu, oferującego najniższe stawki. Wystarczy, aby stawki najmu pojazdu nie odbiegały rażąco od średnich stawek na rynku lokalnym. W rozpoznawanej sprawie strona pozwana nie wykazała, jakoby oferowała powodowi wynajem pojazdu zastępczego w jednej ze współpracujących z nią wypożyczalni bez konieczności ponoszenia jakichkolwiek opłat. Z nagrania rozmowy telefonicznej powoda z pracownikiem pozwanego, z dnia 5.04.2017r., jedynie poinformowano powoda, że może zgłosić potrzebę skorzystania z pojazdu zastępczego za pośrednictwem infolinii, co dopiero spowoduje zlecenie organizacji takiego pojazdu, jednocześnie dopuszczono możliwość najmu zewnętrznego w stawce do 350 zł za dobę.

W rozpoznawanej sprawie istotny i sporny był jednak okres najmu. W tym zakresie Sąd podziela stanowisko powoda. Skoro okres najmu uzależniony jest od czasu, potrzebnego na naprawę uszkodzonego w wypadku samochodu, to przy tak wysokich kosztach, jak w niniejszej sprawie, powód mógł przystąpić do naprawy dopiero po otrzymaniu bezspornej kwoty odszkodowania, przyznanej mu decyzją z dnia 16.05.2017r. Uwzględniając zatem okres ustalony przez pozwaną, jako odpowiedni dla technologicznego czasu naprawy (6 dni), należało uznać, że powód miał prawo wynajmować samochód zastępczy do dnia 20.05.2017r., co spowodowało koszty w wysokości 16.100 zł. Wobec tego, że pozwana wypłaciła mu z tego tytułu jedynie kwotę 7.000 zł, zasądzono na jego rzecz różnicę.

Odnosnie żądania zasądzenia odsetek, na uwzględnienie zasługiwał zarzut pozwanego Zakładu. Samo zgłoszenie szkody nie wywołuje obowiązku zapłaty odsetek – taki obowiązek powstaje dopiero wtedy, gdy roszczenie odszkodowawcze jest znane i skonkretyzowane co do wysokości. Skonkretyzowane roszczenie odszkodowawcze zostało zgłoszone stronie pozwanej dopiero w piśmie z dnia 27.09.2017r., doręczonym dwa dni później, zatem – wobec niewykazania przez powoda wcześniejszego wezwania do zapłaty – odsetki mogły być zasądzone dopiero po upływie wyznaczonego tam 14 - dniowego terminu na spełnienie świadczenia. W dalszej części powództwo w zakresie odsetek podlegało oddaleniu (art. 481§1 i 2 kc i art. 455 kc w zw. z art. art. 817§1 kc).

Mając powyższe na uwadze, na podstawie przepisów art. 436 § 1 kc, art. 822 § 1 kc w zw. z art. 361 § 1 i 2 kc, art. 363 § 1 i 2 kc, orzeczono, jak w pkt I i II wyroku.

Orzeczenie o kosztach w pkt III wyroku oparto na przepisie art. 100 zd. 1 kpc w zw. z art. 98 § 1 i 3 kpc art. 108 § 1 kpc, przyjmując, że powód wygrał sprawę w 84 %.

Zgodnie z wynikiem procesu, obciążono strony wydatkami, poniesionymi w postępowaniu tymczasowo przez Skarb Państwa na wynagrodzenie biegłego, ponad uiszczone zaliczki, łącznie w kwocie 278,10 zł (k-242, 309), na podstawie art. 113 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. 2016, poz. 623) w zw. z art. 98 § 1 kpc i art. 100 kpc (pkt IV i V wyroku).